

Innspill til ekspertgruppen på det grønne skiftet og SPU

Spire er en miljø- og utviklingsorganisasjon. Vi takker for invitasjonen til å komme med innspill til ekspertgruppen på det grønne skiftet. Det er positivt at finansdepartementet vil se nærmere på klimarisiko og klimarelaterte investeringsmuligheter gjennom SPU. Spire mener også at SPU må, fremfor å frykte klimarisiko, bli en aktør for endring og klimamuligheter.

Solidarisk klimainvestering

Klimautslippene fra norsk olje- og gass industri har nærmest doblet seg siden 1990. I tillegg ligger Norge langt under gjennomsnittet i EU når det kommer til reduksjon av klimagassutslipp. Med dagens politiske styring kan vi derfor [ende med +3,9C innen 2050](#). Ekspertgruppen ta klimaendringene på alvor for å kunne redusere klimarelatert risiko. Solidarisk klimapolitikk- og investeringer må bli vektlagt, hvilket betyr at alle må bidra etter plikt og evne. Norge, som et land med store klimautslipp og SPU som verdens største pensjonsfond, har en særegen plikt til å ta ansvar for, og redusere, klimaendringene. Derfor vil det ikke holde at ekspertgruppen på det grønne skiftet kun ser etter hva «*andre sammenlignbare fond gjør på dette området*». SPU må være en aktør som ser mulighetene og bidrar til det grønne skiftet, fremfor å frykte det.

Spire foreslår:

- SPU må se på det grønne skiftet som en reell mulighet og markere seg om en ledende aktør for det grønne skiftet, fremfor å frykte dets konsekvenser for fondets investeringer.
- SPU må øke investeringer i selskaper som vil bidra til å nå tograders grensa og utelukke selskaper som ikke har en god plan for dette.
- Økt investering gjennom naturlig karbonfangst- og lagring i jord, skog og myr.
- En klarere ordlyd og konkretisering av fondets etiske retningslinjer for å sikre at de etiske retningslinjene blir fulgt opp i praksis, spesielt på punktene om alvorlig miljøskade og klimautslipp.

Grønn vekst er ikke svaret

Den økonomiske veksten kan ikke fortsette slik som i dag. FNs naturpanel konkluderer med at det er en klar korrelasjon mellom vekst og miljøødeleggelse. Dette faktum kan ikke lengre ignoreres. Derfor må SPU rette fokuset mot å begrense miljøødeleggelsene og klimaendringene dagens vekst fører til. Dette vil i sin tur redusere klimarisikoen fondet står ovenfor. For å kunne satse på, fremfor å frykte, det grønne skiftet må derfor SPU utvikle en klar standard for hva «bærekraft» betyr i praksis. Det holder ikke at «ansvarlig investering» og

«bærekraft» kun betyr økt avkastning av fondet, dersom klimaet gjør kloden ulevelig.

Spire foreslår:

- Klimaomstilling må bli en del av formålene til Norges Bank og en del av definisjonen på «ansvarlig investering».
- SPU må utvikle en klar standard for hva det betyr å være «bærekraftig», og alle selskaper som er investert i må møte denne.
- SPU må gå gjennom investeringene sine for å utelukke selskaper som bidrar til miljøskade og/eller klimaendringer.
- Norge må fremforhandle bærekraftskapitler i både eksisterende og nye handels- og investeringsavtaler som bindes av sanksjoner og voldgift på lik linje med øvrige kapitler i den gjeldende avtalen.
- Innføre positiv screening (forhåndsfiltrering) av selskaper i risikosektorer som plantasjesektoren, for å forsikre seg om at selskapene opererer på en sosial og miljømessig forsvarlig måte.

Fornybar energi og resirkulering

For å hindre klimaendringer og påfølgende klimarisiko må omstillingen mot fornybar energi skje raskt. Til dette trengs omtrent 300 milliarder euro ekstra i investeringer hvert år. Dette er med andre ord en voksende sektor, og SPU bør heller se mulighetene i denne omstillingen fremfor risikoen. Kun på den måten vil SPU ikke bare redusere klimarisikoen, men også øke sikkerheten for fondets fremtid i et klima i endring.

Spire foreslår:

- Økt investering i solcellepanel.
- Økt investering i biogass fra matavfall.
- Økt investering i resirkulering og sirkulær økonomi. Et eksempel her er hvordan investeringer til ekstraktivisme fører til ressursløsning via mer uttak av naturressurser. I stedet bør SPU velge å investere i selskaper som søker å samle og resirkulere de ressursene som allerede er i omløp.

For å kunne møte det grønne skiftet må SPU være en del av det grønne skiftet. Spire ønsker derfor å oppfordre SPU om å gå fram som en ledende aktør for et levelig miljø.

Vi takker for oppmerksomheten og ønsker lykke til med videre arbeid.

Vennlig hilsen,

Julie Rødje
Leder i Spire

Anita Tvedt Kaksrud
Spires internasjonale utvalg